

ESCAPE ROOM 4: CZAS POKOJU!

Przewodnik Nauczyciela

Informacje ogólne

- **Poruszane zagadnienia:** Historia i geneza UE, II wojna światowa, wartości UE.
- **Grupa wiekowa:** 13+
- **Przewidywany czas:** Od 30 minut do 1 godziny
- **Funkcja ER:** Ten escape room może być wykorzystany jako „ćwiczenie praktyczne” wprowadzające do tematu lub utrwalające wiedzę uczniów po lekcji teoretycznej
- **Cele kształcenia:** Po ukończeniu tego ER uczniowie będą mieli wiedzę na temat:
  - ✓ Ggenezy powstania, historię i wartości UE
  - ✓ Cech demokracji i autokracji (totalitaryzmu)
  - ✓ Czasu II wojny światowej i czasu pokoju, traktatów i porozumień

Materiały

Aby zrealizować ten Escape Room będziesz potrzebować następujących materiałów:

• Sznureczek lub cienki łańcuszek i 27 pereł (koralików)	/
• Czarno-biała mapa krajów członkowskich UE (z nazwami)	Załącznik 1
• Linię czasu z rozszerzeniami UE z każdym rokiem w innym kolorze	Załącznik 2
• Zestaw 28 małych naklejek lub karteczek samoprzylepnych w 8 kolorach reprezentujących każdy rok rozszerzenia +1 szara naklejka z napisem „2020”	Załącznik bonus
• 6 historycznych zdjęć z numerami na każdym z nich	Załącznik 3
• 3 artykuły z 2 brakującymi liczbami w każdym z nich	Załącznik 4
• 5 dokumentów z symbolami i zaznaczonymi datami (dzień i miesiąc)	Załącznik 5
• Arkusz kodów z symbolami z Załącznika 5 i 4-cyfrowymi kodami do wypełnienia	Załącznik 6
• Pusta mapa Berlina z murem berlińskim i tekstem informacyjnym	Załącznik 7
• 8 dokumentów o tematyce lewicowej lub prawicowej	Załącznik 8
• Quiz „Pora rozbić bańkę” + długopis lub ołówek	Załącznik 9

Plan szczegółowy

Wstęp: Aby wprowadzić nastrój, uczniowie zostają zamknięci w pokoju, najlepiej udekorowanym zegarami lub elementami związanymi z podróżami w czasie lub historią. Nauczyciel lub Mistrz Gry mówi:

„Witajcie, śmiertelnicy! Jestem Kronos, grecki bóg czasu i wezwałem was tutaj do bańki, w której mieszają się różne czasy. Jedynym sposobem na ucieczkę jest pomoc w spełnieniu żądania, które Zeus, przywódca bogów, postawił przede mną.

Chce podarować księżniczce Europie magiczny naszyjnik, aby ją uwieść, ale perły gubiły się w różnych okresach historii ludzkości. Musicie znaleźć i przekazać mi fragmenty historii Europy, abym mógł użyć mojej mocy do odtworzenia naszyjnika dla księżniczki Europy.

Jeśli nie będziecie w stanie wystarczająco szybko zdobyć informacji i zebrać perel, Zeus będzie na mnie zły, a ja nie będę zwracał sobie głowy użyciem większej mocy, by Was uwolnić. W ten sposób zostaniecie uwięzieni w tej bańce na zawsze. Dlatego radzę Wam mądrze odkrywać, myśleć i współpracować. Powodzenia!"

Uczniowie mogą badać i rozwiązywać zadania w dowolnej kolejności, w oddzielnych grupach lub razem. Możesz także poinstruować ich, jak rozwiązać kroki w kolejności wskazanej poniżej, w zależności od ich wcześniejszej wiedzy na te tematy lub umiejętności organizacyjnych.

Powinieneś mieć przy sobie sznurek lub cienki łańcuszek i zestaw 27 perel, które powinieneś nakładać jedną po drugiej na sznurek lub łańcuszek, gdy uczniowie znajdą właściwe informacje, pokazując je, aby mogli śledzić swoje postępy. Możesz też dać im sznurek i pozwolić im samodzielnie złożyć naszyjnik, jeśli wierzysz, że będą w stanie to zrobić i odpowiednio przechowywać. Nie jest to zalecane, jeśli pracują w oddzielnych grupach.

Krok 1: Pokoloruj mnie zjednoczoną (< 1992 >)

Na ścianie znajduje się duża mapa Europy, z zaznaczonymi na szaro krajami niebędącymi członkami UE i białymi państwami członkowskimi UE, z wyjątkiem Wielkiej Brytanii, z ich nazwami i krótkim wyjaśnieniem na temat traktatu z Maastricht na górze (zob. załącznik 1). Pod mapą znajduje się linia czasu z rozszerzeniami UE z różnymi kolorami dla każdego roku i odpowiadającymi im nazwami krajów, z zaznaczoną na szaro również Wielką Brytanią (zob. załącznik 2).

W pudełku lub na stole w pobliżu mapy znajduje się 28 małych naklejek lub karteczek samoprzylepnych w 8 różnych kolorach odpowiadających tym na osi czasu, z odpowiednim rokiem na każdej kolorowej naklejce (patrz Bonus w załącznikach). Na przykład byłoby 6 różowych naklejek z „1958”, 3 czerwone nalepki z „1973” itp. Powinna być też szara naklejka z „2020”, odnosząca się do wyjścia Wielkiej Brytanii z UE z powodu Brexitu.

Uczniowie muszą umieścić naklejki lub karteczki samoprzylepne na mapie, tak aby każdy kraj miał kolor i rok odpowiadający czasowi, w którym przystąpił do UE. Powinni umieścić na UE 2 naklejki, czerwoną „1973” i szarą „2020”.

Po uzupełnieniu mapy wszystkimi naklejkami, Mistrz Gry (Kronos) może stworzyć jedną perłę za każdą prawidłowo umieszczoną naklejkę, więc do naszyjnika należy dodać 8 perł.

Krok 2: Liczby wojny (1920 >)

Na stole lub biurku znajduje się 6 zdjęć ułożonych w przypadkowej kolejności, przedstawiających II wojnę światową i jej następstwa, z liczbą lub datą na każdym z nich poprzedzoną znakiem # (zob. załącznik 3). Na tym samym biurku lub stole znajdują się 3 artykuły, w których brakuje niektórych liczb i dat, a także znak # obok zamazanej informacji jako wskazówka (zob. załącznik 4). Uczniowie muszą dopasować zdjęcia i numery do artykułów we właściwej kolejności:

- „Reżim nazistowski i cechy totalitaryzmu” > **1920 i 1984**
- „Ofiary Holokaustu” > **6 milionów i 22 miliony**
- “Koniec II Wojny Światowej i straszna prawda o niej” > **1945 i 40 milionów**

Po prawidłowym skojarzeniu 2 zdjęć z każdym artykułem poprzez odpowiednie ułożenie ich obok siebie na stole, Mistrz Gry (Kronos) może stworzyć jedną perłę za każdą prawidłowo umieszczoną liczbę, więc do naszyjnika należy dodać 6 perł.

Krok 3: Razem silniejsi (1951 > 1986)

Na innym stole lub biurku leży 5 dokumentów, każdy z symbolem i zaznaczonymi na niebiesko datami (dzień i miesiąc, a nie rok – patrz Załącznik 5). Obok nich znajduje się kartka przedstawiająca każdy z symboli obok 4-cyfrowego kodu, który uczniowie muszą uzupełnić (patrz Załącznik 6). Obok każdego kodu znajduje się niebieski zegar jako wskazówka, że należy go uzupełnić datami (dzień i liczba miesiąca) wydarzeń opisanych na każdym dokumencie oznaczonym danym symbolem.

- Wieża Eiffla > **1804**
- Gołąb Pokoju > **0309**
- Wieniec Laurowy > **2503**
- Logo Parlamentu Europejskiego > **1903**
- Flaga miasta Luksemburg (lew) > **1702**

Po poprawnym wypełnieniu arkusza kodów Mistrz Gry (Kronos) może stworzyć jedną perłę za każdą poprawną datę, więc do naszyjnika należy dodać 5 perł.

Krok 4: Dwie strony medalu (1913 > 2023)

Na biurku lub stole znajduje się duża pusta mapa Berlina z kompasem lub różą wiatrów u góry, miasto przecięte na pół linią przedstawiającą mur berliński, z krótkim tekstem wyjaśniającym jego znaczenie (patrz załącznik 7). W teczkach lub stosach w pobliżu mapy, w przypadkowej kolejności, znajduje się 8 dokumentów dotyczących reżimów politycznych, wydarzeń lub postaci (patrz załącznik 8).

Każdy dokument przedstawia ten sam kompas lub różę wiatrów co mapa, ze znakami zapytania po zachodniej i wschodniej stronie, wskazującymi, że uczniowie muszą umieścić dokumenty po lewej lub prawej stronie muru berlińskiego w zależności od ich stanowiska politycznego (lewicowe vs prawicowe, demokratyczne vs totalitarne lub komunistyczne).

Strona lewa / Zachód

“Demokracja w Unii Europejskiej”

“Willy Brandt (1913-1992)”

“Wybory do Parlamentu Europejskiego”

“Traktat Lizboński (2007)”

Strona prawa / Wschód

“Totalitaryzm w Unii Europejskiej”

“Hans Modrow (1928-2023)”

“Włoski Ruch Socjalny (1946-1995)”

“Wybory w Związku Radzieckim”

Po prawidłowym umieszczeniu ich po obu stronach mapy, Mistrz Gry (Kronos) może stworzyć jedną perłę na każde prawidłowe wskazanie, więc do naszyjnika należy dodać 8 perel.

Ostatni krok: Czas na rozbitcie bańki

W zależności od czasu, jaki uczniowie poświęcili na zebranie 27 perel lub od ich wcześniejszej wiedzy i umiejętności organizacyjnych, możesz przekazać im końcowy arkusz z quizem i długopis lub ołówek (zob. końcową mowę, gdy tylko naszyjnik zostanie w pełni złożony).

Jeśli zdecydujesz się przeprowadzić quiz, powiedz uczniom, że naszyjnik wymaga formuły lub zaklęcia, aby jego magia mogła zostać aktywowana i że mogą wrócić do poprzednich kroków, aby uzupełnić dokument niektórymi informacjami, które zebrali podczas rozwiązywania zadań.

Po rozwiązaniu quizu i/lub skompletowaniu naszyjnika gra kończy się, gdy Mistrz Gry (Kronos) mówi do uczestników:

„Gratulacje, zebraliście wszystkie perły i złożyliście naszyjnik! Dzięki Waszej pomocy mogę teraz zrobić to, o co prosił mnie Zeus, aby mógł ofiarować ten naszyjnik księżniczce Europie i uwieść ją! Z pewnością pokocha ten prezent złożony z fragmentów europejskiej historii. Dobra robota! Jesteście teraz uwolnieni od tej bańki czasowej i możecie wrócić do swoich czasów”.

Porady i wskazówki

MATERIAŁY

- ✓ W Załącznikach można znaleźć zestaw naklejek lub karteczek samoprzylepnych potrzebnych w kroku 1 w wersji do druku. Można je wydrukować na papierze samoprzylepnym, aby uzyskać odpowiednie kolory pasujące do osi czasu z Załącznika 2.

REALIZACJA

- ✓ Aby zrealizować ten Escape Room, potrzebna będzie przestrzeń całej sali, w tym ściana potrzebna w kroku 1 do umieszczenia na niej mapy i osi czasu, oraz co najmniej 4 stoły lub biurka.

- ✓ Biorąc pod uwagę, że kroków jest wiele, nie trzeba ich wykonywać w określonej kolejności i można je wykonywać jednocześnie, możesz zdecydować się na zabawę w tym Escape Roomie z **dużą grupą uczniów**. Mogą oni podzielić się na mniejsze grupy, z których każda rozwiązuje inny krok w tym samym czasie, aby szybciej i sprawniej złożyć potrzebne perły.
- ✓ Jeśli zastosujesz się do poprzedniej porady i niektóre grupy rozwiążą swój krok szybciej niż inne, możesz poprosić, aby pomogli innym mniejszym grupom aby zyskać na czasie. Zwróć uwagę, że niektóre kroki (takie jak krok 4) wymagają więcej czytania niż inne.
- ✓ Jeśli grasz z **małą grupą uczniów**, być może będziesz musiał dać im więcej czasu na rozwiązanie każdego kroku jeden po drugim i ewentualnie pominąć końcowy quiz, aby uniknąć przytłoczenia każdego uczestnika zbyt dużą ilością informacji w krótkim czasie.
- ✓ Jeśli minie godzina, a uczniowie nie zdobyli jeszcze wszystkich pereł i jeśli nie chcesz zakończyć zadania niepowodzeniem, możesz dać im **więcej czasu** na rozwiązanie kolejnych kroków lub **udzielić wskazówek** aby pomóc im w rozwiązaniu zadania.

Załączniki

Na kolejnych stronach przedstawiono elementy wizualne każdego dokumentu. Możesz kliknąć poniższe łącza, aby je pobrać i wydrukować.

Załącznik 1	Krok 1: Mapa UE	Pobierz tutaj
Załącznik 2	Krok 1: Linia czasu rozszerzeń UE	Pobierz tutaj
Bonus	Krok 1: Zestaw naklejek z latami rozszerzeń UE	Pobierz tutaj
Załącznik 3	Krok 2: Zdjęcia historyczne z liczbami (6)	Pobierz tutaj
Załącznik 4	Krok 2: Artykuły z liczbami do uzupełnienia (3)	Pobierz tutaj
Załącznik 5	Krok 3: Dokumenty z symbolami i datami (5)	Pobierz tutaj
Załącznik 6	Krok 3: Karta kodów z symbolami	Pobierz tutaj
Załącznik 7	Krok 4: Mapa Muru Berlińskiego z informacjami	Pobierz tutaj
Załącznik 8	Krok 4: Dokumenty dotyczące przeciwstawnych stanowisk politycznych (8)	Pobierz tutaj
Załącznik 9	Ostatni Krok: "Czas rozbić bańkę" Quiz końcowy	Pobierz tutaj

Referencje

- European Parliament, “Fact Sheets on the European Union”, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/home>
- Britannica, <https://www.britannica.com/>
- United States Holocaust Memorial Museum, “Documenting Numbers of Victims of the Holocaust and Nazi Persecution”, Holocaust Encyclopedia, <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/documenting-numbers-of-victims-of-the-holocaust-and-nazi-persecution>, konsultowany w dniu 31 marca 2023 r.
- TimeToast, “The History of European Integration”, <https://www.timetoast.com/timelines/the-history-of-european-integration-7186a0ae-0326-4722-be38-6fb527f80e87>, konsultowany w dniu 31 marca 2023 r.
- Washington Post’ Associated Press, “Hans Modrow, last communist leader of East Germany, dies at 95”, <https://www.washingtonpost.com/obituaries/2023/02/11/hans-modrow-east-germany-dies/>, konsultowany w dniu 31 marca 2023 r.

Sfinansowane ze środków Unii Europejską

Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Numer Projektu: 2021-1-IT02-KA220-SCH-000023927

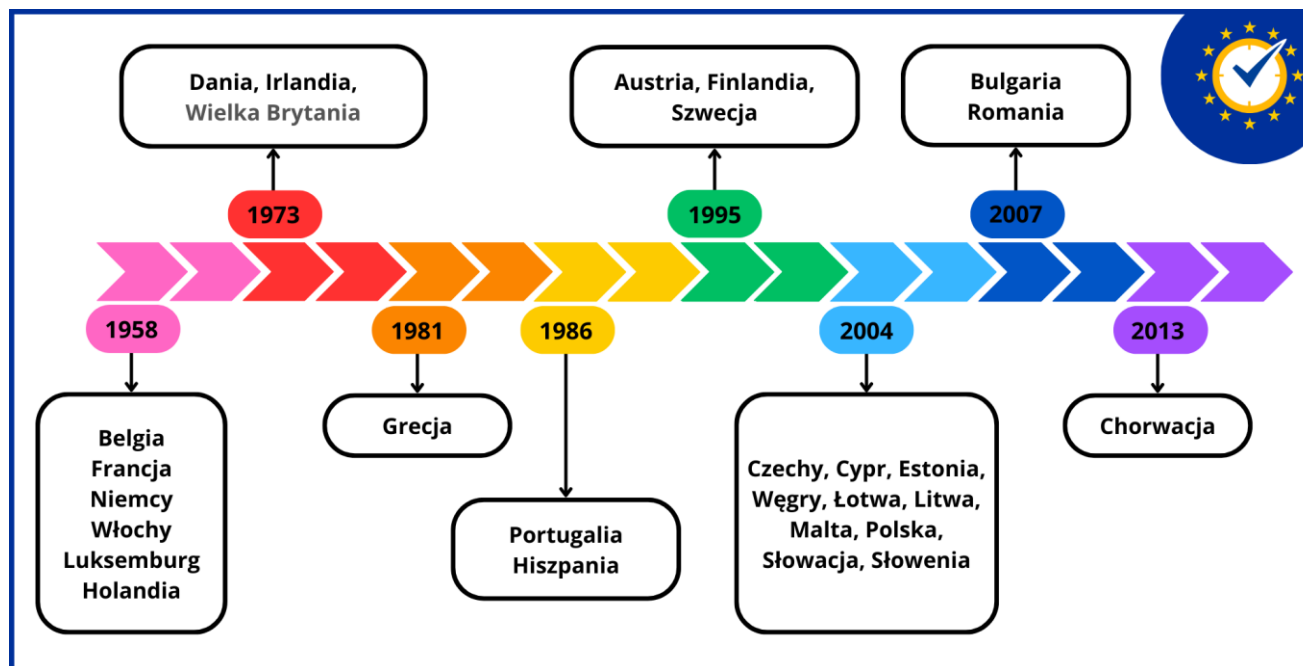
Ta praca jest dostępna na licencji Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

ZAŁĄCZNIK 1

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

ZAŁĄCZNIK 2

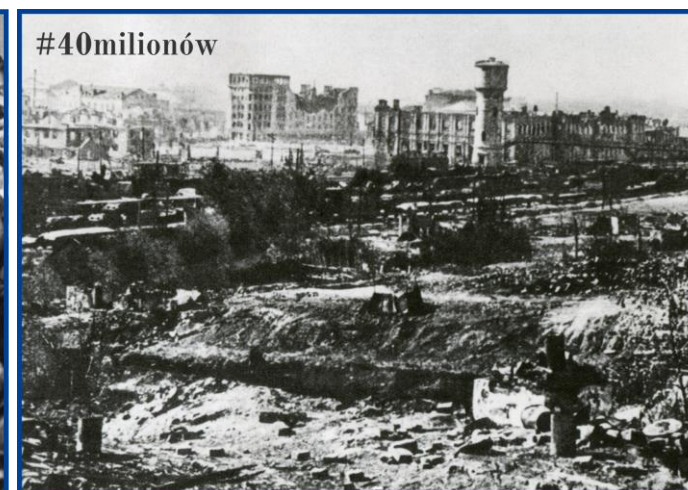
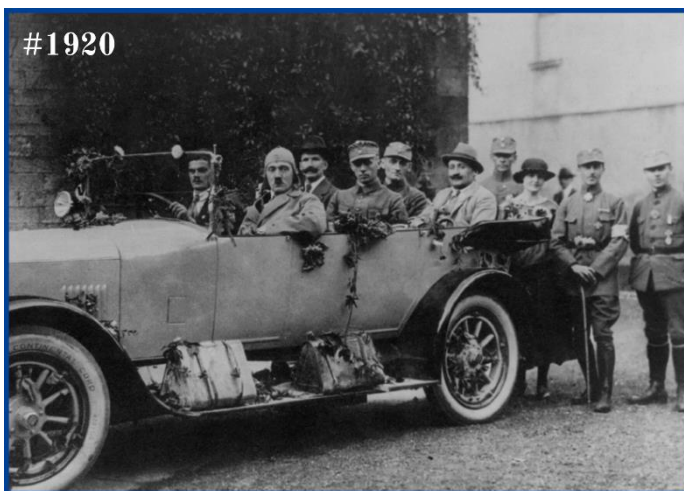

ZAŁĄCZNIK BONUS

1958	1973	1995	2004	2004
1958	1973	1995	2004	2007
1958	1973	1995	2004	2007
1958	1981	2004	2004	2013
1958	1986	2004	2004	2020
1958	1986	2004	2004	

ZAŁĄCZNIK 3

ZAŁĄCZNIK 4

EUROPEAN MIRROR

REŻIM NAZISTOWSKI I CECHY TOTALITARYZMU

Po walkach w I wojnie światowej Adolf Hitler wstąpił do partii nazistowskiej i został jej przywódcą w [REDAKTOWANO] zanim został mianowany kanclerzem w 1933 r. Z pomocą propagandy i brutalnych sił policyjnych nazizm doszedł do władzy jako totalitarny reżim kierowany przez dyktatora.

Bronili wyższości rasowej, egzekwowali „prawo silnych do rządzenia słabymi”, eliminowali „niepożądanych” i utrzymywali kontrolę nad obywatelami poprzez groźby przemocy, nacjonalizm i postrzeganie jednego zjednoczonego ruchu „my przeciwko nim”.

Innym przykładem totalitaryzmu jest wydana w 1949 roku dystopijna powieść George'a Orwella zatytułowana „[REDAKTOWANO]”, w której dyktatorski przywódca, stworzony przez jedyną sprawującą władzę instytucję zwaną „Partią”, nieustannie obserwuje wszystkich obywateli poprzez system kamer monitorujących, podczas gdy Policja myśli kontroluje, ogranicza i potępia wolność wypowiedzi, myśli i prywatności ludzi.

EuroMedia Group

+123-456-7890

EUROPEAN MIRROR

OFIARY HOLOKAUSTU

Termin „Holokaust” jest powszechnie używany w odniesieniu do ludobójstwa popełnionego przez nazistowskie Niemcy podczas II wojny światowej, w którym zginęło około [REDAKTOWANO] Żydów, z czego 1,5 miliona stanowiły dzieci.

Niestety nie byli oni jedynymi ofiarami reżimu nazistowskiego i jego sojuszników. Choć liczby różnią się w zależności od źródła, szacuje się, że zginęło ponad 10 milionów chińskich i sowieckich cywilów oraz około 3 milionów etnicznych obywateli polskich, a także kilka innych mniejszości, takich jak Romowie, osoby niepełnosprawne i homoseksualne.

Liczbę ofiar Holokaustu oszacowano [REDAKTOWANO] do ludzi różnych religii, grup etnicznych i tożsamości, rosnącą z każdym odkryciem zapomnianych lub ukrytych zapisów, nie licząc sił zbrojnych ani niezliczonych rannych i strauatyzowanych ocalałych.

EuroMedia Group

+123-456-7890

EUROPEAN MIRROR

KONIEC II WOJNY ŚWIATOWEJ I STRASZNA PRAWDA O NIEJ

Po latach przemocy, kiedy armia niemiecka ostatecznie się poddała, wielu ludzi na całym świecie szybko wyszło na ulice, aby świętować koniec wojny. Ten dzień, 8 maja [REDAKTOWANO], został nazwany Dniem V-E, od „Victory of Europe - Zwycięstwa Europy”.

W tamtym czasie większość ludzi nie zdawała sobie sprawy z poziomu okrucieństwa, które miało miejsce, ponieważ liczba ofiar i szczegóły ich złego traktowania nie zostały jeszcze w pełni zgłoszone: eksperymenty, tortury, egzekucje, praca przymusowa, głód i choroby spowodowane okupacją...

Prawda zaczęła wychodzić na jaw, a liczby rosły z czasem, biorąc pod uwagę, że niektóre szacunki wykluczały lub pomijały niektóre raporty. Łączna liczba ofiar II wojny światowej, włączając zgony militarne, osiągnęła co najmniej [REDAKTOWANO], choć niektóre źródła podają, że wojna spowodowała nawet 85 milionów zgonów.

EuroMedia Group

+123-456-7890

ZAŁĄCZNIK 5

Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS)
podpisanie Traktatu paryskiego, 18 kwietnia 1951

Traktat ten dał początek EWWiS, która zrzeszała 6 krajów (Belgię, Niemcy, Francję, Włochy, Luksemburg i Holandię) w celu zorganizowania swobodnego przepływu węgla i stali, uwolnienia dostępu do źródeł produkcji, nadzorowania rynku i zapewnienia przejrzystości cen.

Europejska Konwencja Praw Człowieka

Obowiązująca od 3 września 1953

- Artykuł 1 - Obowiązek przestrzegania praw człowieka
- Artykuł 2 - Prawo do życia
- Artykuł 3 - Zakaz tortur
- Artykuł 4 - Zakaz niewolnictwa i pracy przymusowej
- Artykuł 5 - Prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego
- Artykuł 6 - Prawo do rzetelnego procesu sądowego
- Artykuł 7 - Zakaz karania bez podstawy prawnej
- Artykuł 8 - Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego
- Artykuł 9 - Wolność myśli, sumienia i wyznania
- Artykuł 10 - Wolność wyrażania opinii
- Artykuł 11 - Wolność zgromadzeń i stowarzyszania się
- Artykuł 12 - Prawo do zawarcia małżeństwa
- Artykuł 13 - Prawo do skutecznego środka odwoławczego
- Artykuł 14 - Zakaz dyskryminacji
- Artykuł 15 - Uchylenie stosowania zobowiązań w stanie niebezpieczeństwa publicznego
- Artykuł 16 - Ograniczenia działalności politycznej cudzoziemców
- Artykuł 17 - Zakaz nadużycia praw
- Artykuł 18 - Granice stosowania ograniczeń praw
- Artykuły 19 do 51 - Europejski Trybunał Praw Człowieka
- Artykuł 34 - Skargi indywidualne
- Artykuł 52 - Zasięganie informacji przez Sekretarza Generalnego

Europejska Wspólnota Węgla i Stali
podpisanie Traktatów rzymskich, 25 Marca 1957

Oficjalnie nazywany Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotą Gospodarczą (EWG), pierwszym traktatem mającym na celu integrację i wzrost gospodarczy poprzez handel. Stworzyła wspólny rynek oparty na swobodnym przepływie: towarów, osób, usług i kapitału. Został on podpisany równolegle z drugim traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom).

Narodziny Parlamentu Europejskiego
Pierwsze spotkanie: 9 Marca 1958

Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS) została rozszerzona na Europejską Wspólnotą Gospodarczą i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej.

Liczące 142 posłów nowe zgromadzenie zebrało się po raz pierwszy w Strasburgu we Francji, nazywając się wówczas Europejskim Zgromadzeniem Parlamentarnym, a jego przewodniczącym został Robert Schuman. Później w dniu 30 marca 1962 r. zmieniło ono nazwę na Parlament Europejski.

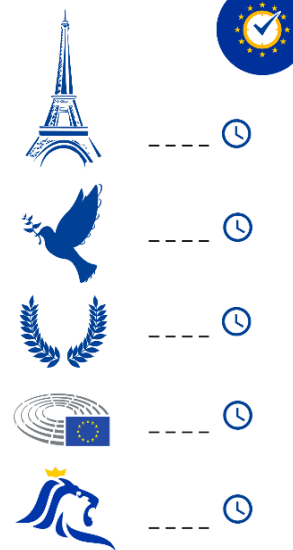
Przed wprowadzeniem wyborów bezpośrednich w 1979 r. posłowie do Parlamentu Europejskiego (MEP) byli mianowani przez parlamenty narodowe każdego z państw członkowskich. Z biegiem czasu instytucja ta przeszła głębokie zmiany, a obecnie jest uznawana za podmiot kształtujący agendę polityczną Unii Europejskiej.

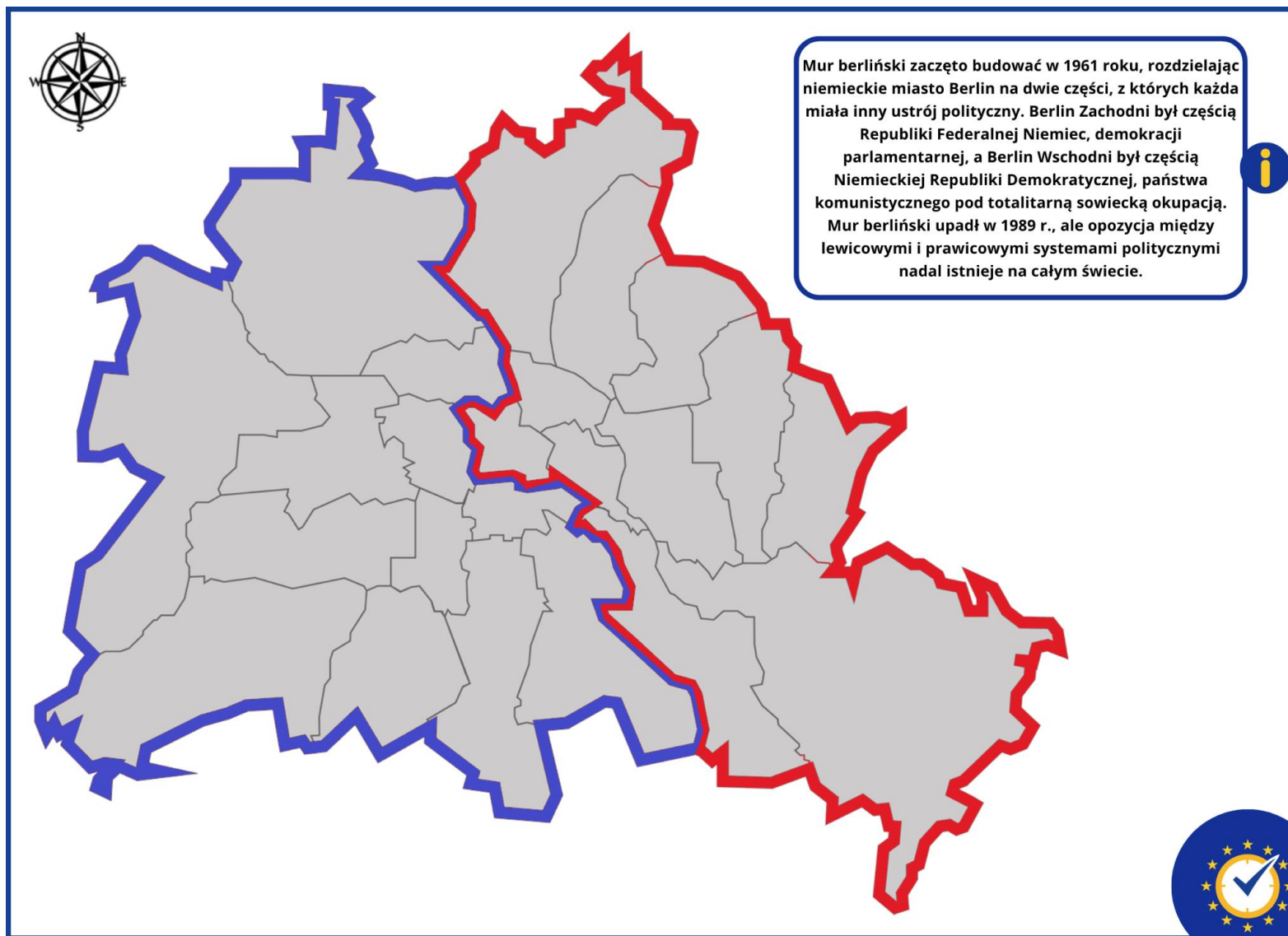
Jednolity Akt Europejski
Podpisany po raz pierwszy: 17 lutego 1986

Jednolity Akt Europejski (SEA) był pierwszą poważną rewizją Traktatu Rzymskiego. Akt ten wyznaczył Wspólnocie Europejskiej cel ustanowienia jednolitego rynku do 31 grudnia 1992 r., zobowiązując kraje członkowskie do przestrzegania harmonogramu ich fuzji gospodarczej i ustanowienia wspólnej waluty europejskiej oraz wspólnej polityki zagranicznej i wewnętrznej.

Traktat zmieniający został podpisany w mieście Luksemburg (LU) w dniu 17 lutego 1986 r. i w Hadze (NL) w dniu 28 lutego 1986 roku. Wszedł on w życie 1 lipca 1987 roku. Po wejściu w życie Jednolitego Aktu Europejskiego tytuł "Parlament Europejski", którego Zgromadzenie używało od 1962 r., stał się oficjalny.

ZAŁĄCZNIK 6

ZAŁĄCZNIK 8

**DEMOKRACJA
W UNII EUROPEJSKIEJ**

Demokracja to system rządów, w którym ludzie mają możliwość pełnego korzystania z praw człowieka, takich jak prawo do głosowania.

UE rządzi się trzema zasadami demokratycznymi:

- **Równość** – wszyscy obywatele muszą być traktowani sprawiedliwie przez instytucje UE.
- **Reprezentacja** – wzmocniona zostanie rola Parlamentu Europejskiego i pozycja parlamentów narodowych. Członkowie Parlamentu Europejskiego są wybierani w bezpośrednim głosowaniu jawnym.
- **Uczestnictwo** – obywatele mają prawo brać udział w podejmowaniu decyzji w UE oraz otrzymywać informacje o wszystkich działaniach Unii Europejskiej. Obywatele otrzymują możliwość podejmowania inicjatyw obywatelskich. Czynione są wysiłki na rzecz rozwoju dialogu między obywatelami a UE.

**WILLY BRANDT
(1913-1992)**

Urodzony jako Herbert Ernst Karl Frahm, później zmienił nazwisko na Willy Brandt i stał się politykiem i mężem stanu o międzynarodowej renomie.

Po tym, jak był liderem Socjaldemokratycznej Partii Niemiec i został zmuszony do ucieczki z kraju przed gestapo, został wybrany na kanclerza w 1969 roku i stworzył Niemiecką Politykę Wschodnią, wśród innych działań mających na celu pojednanie między Niemcami Zachodnimi a krajami bloku sowieckiego.

W 1971 r. otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla za pracę na rzecz poprawy stosunków z Niemcami Wschodnimi, Polską i Związkiem Radzieckim. Brandt wynegocjował traktat pokojowy z Polską i porozumienia w sprawie granic między dwoma krajami, co oznaczało oficjalne i długo odkładane zakończenie II wojny światowej.

**WYBORY DO
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

Wybory do PE odbywają się co pięć lat w powszechnych wyborach osób dorosłych; z ponad 400 milionami uprawnionych do głosowania, są uważane za drugie co do wielkości demokratyczne wybory na świecie. W ślad za nimi Parlament głosuje za wyborem nowego szefa Komisji Europejskiej i zatwierdzeniem pełnego składu komisarzy.

Liczba członków wybieranych w każdym kraju zależy od wielkości populacji. Obecnie waha się od sześciu dla Malty, Luksemburga i Cypru do 96 dla Niemiec.

Unia Europejska ma system wielopartyjny obejmujący wiele ideologicznie zróżnicowanych partii europejskich. Ponieważ żadna partia nigdy nie zdobyła władzy w pojedynkę, ich stowarzyszone grupy parlamentarne muszą współpracować aby uchylać ustawy.

TRAKTAT LIZBOŃSKI (2007)

Celem traktatu było uproszczenie i wyjaśnienie procesu podejmowania decyzji w UE. Zmienił on role, obowiązki i skład instytucji UE, aby lepiej odpowiadały jej potrzebom. Obejmował on również ważne reformy administracyjne i polityczne, takie jak Karta praw podstawowych określająca cele, zasady i wartości UE:

- **Godność człowieka:** stanowi podstawę praw podstawowych
- **Swoboda:** przemieszczania się, prywatności, myśli, religii, zgromadzeń, wypowiedzi i informacji
- **Demokracja:** Każdy obywatel ma prawa jako kandydat lub wyborca
- **Równość:** Wszyscy obywatele są równi wobec prawa we wszystkich dziedzinach
- **Praworządność:** Prawo i sprawiedliwość w traktatach muszą być przestrzegane
- **Prawa Człowieka:** prawo do wolności od dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, prawo do ochrony danych osobowych i prawo dostępu do wymiaru sprawiedliwości

**TOTALITARYZM
W UNII EUROPEJSKIEJ**

Totalitaryzm charakteryzuje się koncentracją władzy w jednym ośrodku, takim jak dyktator, komitet lub kierownictwo partii, które próbuje kontrolować i kierować wszystkimi aspektami życia jednostki poprzez przymus i represje, tłumienie opozycji i ograniczanie praw jednostki.

Nazistowskie Niemcy i Związek Radziecki były pierwszymi przykładami zdecentralizowanego totalitaryzmu, w którym państwo uzyskało przytłaczające poparcie społeczne dla swojego przywództwa. Wsparcie to zależało od charyzmatycznego przywódcy.

Totalitaryzm często różni się od dyktatury, despotyzmu czy tyranii tym, że zastępuje wszystkie instytucje polityczne i usuwa wszelkie tradycje prawne, społeczne i polityczne. Państwo dąży do określonego celu, takiego jak uprzemysłowienie, podbój lub wykluczenie wszystkich innych.

**HANS MODROW
(1928-2023)**

Znany jako ostatni komunistyczny premier NRD, został odznaczony Patriotycznym Orderem Zasługi w 1975 i Orderem Karola Marksa w 1978.

Po utworzeniu drogi do pierwszych i jedynek wolnych wyborów w Niemczech Wschodnich, pod koniec rządów komunistycznych i zjednoczeniu Niemiec, w 1995 roku został skazany za oszustwa wyborcze i krzywoprzysięstwo.

Znany jest ze swoich ekstremistycznych poglądów, obrony budowy muru berlińskiego i rozkazu brutalnego stłumienia opozycyjnych demonstracji w 1989 roku. W późniejszym życiu służył partii Lewicy, ale był krytykowany za utrzymywanie kontaktów z ugrupowaniami neostalinowskimi.

WYBORY W ZWIĄZKU RADZIECKIM

Głosowanie w Związku Radzieckim powinno odbywać się co 4 lata i miało być tajne i bezpośrednie z powszechnym prawem wyborczym. Jednak w praktyce przed 1989 r. każdy kandydat musiał zostać wstępnie wybrany przez partię komunistyczną, a na karcie do głosowania znajdowało się tylko jedno nazwisko. Obywatele mogli głosować przeciwko nim tylko poprzez psucie swoich kart do głosowania, ponieważ nawet puste karty do głosowania były uważane za głosy na kandydata.

Uzasadnieniem dla jednego kandydata było upewnienie się, że ludzie zobaczą zjednoczoną partię bez śladu niestabilności partyjnej. Proces wyborczy miał jedynie legitymizować wybranego przywódcę i udowodnić, że ludzie wierzą w system.

Dopóki protesty i przewroty nie doprowadziły do upadku Związku Radzieckiego, działacze i dysydentów prześladowano lub aresztowano, a opozycję uważano za zdradę.

Włoski Ruch Socjalny (1946-1995)

Włoski Ruch Socjalny (Społeczny) był neofaszystowską i antykomunistyczną partią utworzoną przez zwolenników byłego dyktatora Benito Mussoliniego. Jego polityka koncentrowała się na tradycyjnych wartościach, prawie i porządku oraz wrogości wobec rewolucji. W szczególności opowiadał się za scentralizowanym państwem z prezydenckim systemem rządów i bez przekazywania uprawnień regionom.

Broniąc faszystowskiego dziedzictwa Włoch, później je potępili, ale nadal widzieli w faszyzmie dobre strony, które chcieli przywrócić, kierując się w stronę narodowego konserwatyzmu, klasycyzmu i nacjonalizmu.

Stając się czwartą co do wielkości partią we Włoszech na początku lat 60., ruch ten jest uważany za korzenie partii Brothers of Italy, która zdobyła najwięcej głosów w wyborach krajowych w 2022 roku.

QUIZ KOŃCOWY
Czas rozbić bańkę!

Z ilu pereł jest złożony gotowy naszyjnik?
Gotowy naszyjnik składa się z _____
pereł.

1

2

Dlaczego naszyjnik Europy ma tyle pereł?

Każda perła reprezentuje jedno z _____
Unii Europejskiej.

Dlaczego różne kraje miałyby się łączyć jako Unia Europejska?

Są politycznie, ekonomicznie i kulturalnie silniejsze _____

3

4

Dlaczego wybory w Związku Radzieckim nie są uznawane za demokratyczne?

Obywatele mogli tylko głosować _____
lub przeciwko jednemu wstępnie wybranemu kandydatowi.

Dlaczego różne kraje podpisały traktaty i porozumienia?

Podpisali traktaty aby zakończyć wojny lub konflikty i stworzyć _____ i jedność.

5

Połącz swoje odpowiedzi i wypowiedz zdanie aby aktywować magię naszyjnika Europy